

HEILSA

Hvussu mong verða rakt?

Fleiri enn 13.000 danir verða árliga raktir av vanligum húðkrabba, og talið er veksandi. Fleiri enn 130.000 danir liva við vanligum húðkrabba.

Skilt verður ímillum basalkyknukrabba og plátukyknukrabba, har seinni nevnda krabbasjúkan er meira álvarsom og sjáldsom. Tað er eisini týðningarmikið at skilja vanligan húðkrabba frá móðurmerkjakrabba (malignt melanom) sum eisini kann raka húðina.

Móðurmerkjakrabbi er eitt heilt annað slag og ein meira álvarsom krabbasjúka.

Kelda: Kræftens Bekæmpelse

Kollveltandi viðgerð móti húðkrabba

Ein nýggj og varislig viðgerð av vanligum húðkrabba og byrjandi húðkrabba ikki bara beinir burtur skaðiligu krabbakyknurnar, men ger eisini húðina yngri og vakrari

Vilmund Jacobsen

Nógv okkara eru, sum árin ganga, í vanda fyri at fáa vanligan húðkrabba, sum vit næstan við vissu kunnu lekjast fyri - áður við ljótum arrum sum sjónligum kostnaði.

Men, soleiðis er tað ikki longur, tí kollveltandi framstig eru hend innan viðgerð av húðsjúkum.

Nýggj tøkni og nýggir møguleikar eru nú í viðgerðini av sjúkari húð og á kosmetiska økinum. Tað merkir, at inntrivini eru vorðin munandi meira varislig, samstundis sum úrslitini eru vorðin kollveltandi góð.

Krem lekir krabba

Tey á privatsjúkrahúsinum Møhlholm í Danmark eru pionerar innan nýggjar viðgerðarhættir av hesum slag.

Peter Bjerring, professari og serlækni í húðsjúkum, er drívmeini í granskingini innan nýggjar viðgerðarhættir og at føra hesar út í lívið.

Eitt eynarívandi dømi er viðgerð av vanligum húðkrabba og viðgerð av byrjandi húðkrabba.

Nýggi viðgerðarhátturin kallast "photodynamisk terapi" (PDT), sum skjótt beinir burtur vanligan húðkrabba og byrjandi húðkrabba. Viðgerðin ger eisini húðina slætta og vakra aftur - og púrasta uttan arr.

Viðgerðin snýr seg um, at eitt serstakt krem verður smurt á krabbafongdu húðina. Kremið hevur í sær eitt evni, sum verður rópt 5-ALA, sum náttúrliga finst í kroppinum og eitt nú er undanstig til "hæmoglobin" (reyða litevnið í blóðinum).

Uptaka átta ferðir

Tá krem við 5-ALA verður smurt á húðina, upptaka allar húðkyknurnar evnið, men byrjandi krabbi og húðkrabbakyknur upptaka

evnið umleið átta ferðir so nógv sum vanligar kyknur.

– Í mun til frísku kyknurnar, fylla krabbakyknurnar seg við kreminum, sigur Peter Bjerring.

Professarin og serlæknin vísir á, at í kyknunum verður 5-ALA broytt til eitt evni, sum í nakrar tímar ger kyknurnar ógvuliga viðkvæmar móti ljósi - og umleið trýggjar tímar eftir, at kremið er smurt á, verður húðin viðgjørð við sjónligum ljósi.

– Tá krabbakyknurnar hava upptikið tað mesta av evninum, gerast tær ógvuliga viðkvæmar móti ljósi og hvørva síðan eftir umleið tveimum døgum. Hinvegin stendst skaði ikki á frísku kyknurnar.

Eingi afturstig

Peter Bjerring sigur, at eftir PDT-viðgerðina (photodynamisk terapi)

Nýggi viðgerðarhátturin kallast "photodynamisk terapi" (PDT), sum skjótt beinir burtur vanligan húðkrabba og byrjandi húðkrabba

– Tá krem við 5-ALA verður smurt á húðina, upptaka allar húðkyknurnar evnið, men byrjandi krabbi og húðkrabbakyknur upptaka evnið umleið átta ferðir so nógv sum vanligar kyknur, sigur professarin og serlæknin, Peter Bjerring

um tey liggja í tí øki, sum viðgjørt verður. Talið av teimum, sum gerast frísk við hesi viðgerð, liggur millum 80 og 90 prosent.

Professarin og serlæknin sigur, at vanliga er ein einstøk viðgerð nóg mikið, og gjarna henda ikki afturstig í eftiransingartíðini, sum er tvey ár.

– Eg gleði meg, hvørja ferð ein PDT-viðgjørður sjúklingur við húðkrabba ella byrjandi húðkrabba fyri hiðani, leggur hann aftrat.

Kelda: www.helse.dk

fær húðin sín vanliga lit aftur, og vanliga standast eingi arr av viðgerðini.

– Fyrimunirnir við hesum slag

av viðgerð eru eisini, at stór øki á kroppinum kunnu viðgerast í senn, og at ikki sjónlig undanstig av húðkrabba kunnu beinast burtur,

